

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Л.П. ПАНОВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА
ДИСЦИПЛІНИ

«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АРХІТЕКТУРИ»

(для студентів 5 курсу денної форми навчання напряму 1201 –
«Архітектура» спеціальностей 7.120102, 8.120102 – «Містобудування»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма дисципліни «Сучасні проблеми архітектури» (для студентів 5 курсу денної форми навчання напрямів 1201 – «Архітектура» спеціальностей 7.120102, 8.120102 – «Містобудування»)
/Укл. Л.П. Панова - Харків: ХНАМГ, 2009. – 12 с.

Укладач: Л.П. Панова

Рецензент: зав. каф., канд. мистецтвознавства, доцент О.С.Соловйова

Рекомендовано кафедрою архітектурного моніторингу міського середовища,
протокол № 2 від 13.10.2009 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	5
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	6
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни.....	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	8
2.2. Зміст дисципліни.....	8
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента.....	9
2.4. Лекційний курс (денне навчання).....	9
2.5. Самостійна навчальна робота студента.....	9
2.6. Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	11
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення.....	11

ВСТУП

Дисципліна «Сучасні проблеми архітектури» (для студентів 5 курсу денної форми навчання напрямку 1201 – «Архітектура» спеціальностей 7.120102, 8.120102 – «Містобудування») є нормативною дисципліною професійної підготовки студентів-архітекторів за освітньо-кваліфікаційним рівнем підготовки магістра та спеціаліста і вивчається протягом одного семестру.

Програма дисципліни розроблена на основі:

- СВО ХНАМГ ОКХ підготовки магістра напрямку 1201 – «Архітектура» спеціальності 8.120102 – «Містобудування», Харків, 2002 р.
- СВО ХНАМГ ОПП підготовки магістра напрямку 1201 – «Архітектура» спеціальності 8.120102 – «Містобудування», Харків, 2002 р.
- СВО ХНАМГ Навчального плану спеціальності Містобудування 2006 р.

- СВО ХНАМГ ОКХ підготовки спеціаліста напрямку 1201 – «Архітектура» спеціальності 7.120102 – «Містобудування», Харків, 2002 р.
- СВО ХНАМГ ОПП підготовки спеціаліста напрямку 1201 – «Архітектура» спеціальності 7.120102 – «Містобудування», Харків, 2002 р.
- СВО ХНАМГ Навчального плану спеціальності Містобудування 2006 р.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета курсу вивчення дисципліни: дати студенту знання про сучасні проблеми архітектури і вміння вирішувати складні питання, пов'язані з проектуванням і реконструкцією архітектурних об'єктів; - вивчити основні проблеми і тенденції формування сучасної архітектури в її функціонально-типологічних, композиційно-пластичних, художньо-образних і стильових проявах.

Предмет вивчення у дисципліні - проблеми архітектури і містобудування у сучасній практиці та архітектурні напрями і тенденції, спрямовані на їх вирішення.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Теоретичні та методичні основи архітектурного проектування	Архітектурне проектування
Історія мистецтва, архітектури та містобудування	Науково-дослідна робота студентів
Архітектурна композиція	Спецкурс по виконанню магістерської роботи
Теорія систем в архітектурі	

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль 1. Сучасні проблеми архітектури

Змістовні модулі (ЗМ)

ЗМ 1.1. Актуальні проблеми сучасної архітектури, містобудування і ландшафтної архітектури. Сучасні проблеми реконструкції і модернізації будівель

- проблеми створення і розвитку нових типів будівель;
- проблеми створення цілісності міського середовища;
- проблеми архітектурного благоустрою міського середовища;
- проблеми системно-ландшафтного підходу до проектування і формування системи міського ландшафту;
- проблеми комплексного благоустрою основних структурних елементів міського ландшафту: парків, скверів, ботанічних садів, зоопарків, парків відпочинку, вулиць і площ.
- сучасні проблеми реконструкції і модернізації житлових і громадських будівель;
- сучасні проблеми реконструкції і модернізації історично складеного архітектурного середовища.

ЗМ 1.2. Проблеми систематизації сучасних напрямів і течій в архітектурі.

- генезис проблем сучасної архітектури;
- періодизація і класифікація сучасних течій і напрямів архітектури;

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності (виробнича, соціально - виробнича, соціально - побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Вміти: – вирішувати актуальні проблеми проектування і реконструкції в архітектурі, містобудуванні, ландшафтній архітектурі і дизайну малих форм; - вирішувати проблеми благоустрою і створення композиційно-просторової єдності в архітектурному середовищі; - визначити конкретні проблеми архітектурного середовища, яке проектується, і побудувати та обґрунтувати авторську концепцію, що їх вирішує.	Наукова, виробнича, соціально - виробнича	Проектувальна, організаційна
Знати: - сучасні проблеми архітектури та містобудування і основні методи їх вирішення - систематизацію сучасних архітектурних теорій і напрямів - сучасні проблеми реконструкції і модернізації житла і громадських будівель.		

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Стародубцева Л.В. Архітектура постмодернізму: Історія. Теорія. Практика. Посібник для студентів архітектурних спеціальностей вищих учбових закладів. – К.: «Спалах», 1998. – 208 іл.
2. Косицкий Я.В. и др.: Учебник для ВУЗов. Основы теории градостроительства. – М.: Стройиздат, 1986.
3. Гуманитарный комплекс архитектуры. К вопросу о гуманитарных исследованиях в архитектуре. /Под общ. ред. д-ра архит. С.А. Шубович. – Харьков: ХНАГХ, 2005. – 311 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

«Сучасні проблеми архітектури»

Мета та завдання вивчення дисципліни: дати студенту знання про сучасні проблеми архітектури і вміння вирішувати складні питання, пов'язані з проектуванням і реконструкцією архітектурних об'єктів; вивчити основні проблеми і тенденції формування сучасної архітектури в її функціонально-типологічних, композиційно-пластичних, художньо-образних і стильових проявах.

Предмет вивчення у дисципліні - проблеми архітектури і містобудування у сучасній практиці та архітектурні напрями і тенденції, спрямовані на їх вирішення.

«Современные проблемы архитектуры»

Цель и задачи изучения дисциплины: дать студенту знания о современных проблемах архитектуры и градостроительства и умение решать сложные вопросы, связанные с проектированием и реконструкцией архитектурных объектов; изучение основных проблем и тенденций формирования современной архитектуры в ее функционально - типологических, композиционно - пластических, художественно - образных и стилевых проявлениях.

Предмет изучения дисциплины - проблемы архитектуры и градостроительства в современной практике и архитектурные направления и тенденции, направленные на их решение.

PROBLEM'S OF MODERN ARCHITECTURE

The Purpose and problems of the study of discipline: give the student of the knowledge about modern problem of the architecture and urban planning and skill to solve complex to the question, connected with designing and reconstruction architectural object; the study of the main problems and trend of the shaping modern architecture specialists in her(its) function - an tipologicheskikh, composite - plastic, artistic - figurative and stylish manifestations.

The Subject of the study of discipline - a problems of the architecture and town-planning in modern practical person and architectural directions and trends, on-ruled on their decision.

© ХНАМГ, науково-методичний відділ, 1997-2006рр (форма програми)

© ХНАМГ, каф. АММС, Панова Л.П. 2006 р.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

(за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/ /годин	Семестр (и)	Години								Екзамен (семестр)	Заліки (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр.роб	КП/КР	РГР		
7.120102, 8.120102 - Містобудування	1,5/54	10	16	16	-	-	38	-	-	-	-	10

2.2. Зміст дисципліни

(обов'язкова складова за СВО ХНАМГ ПНД XXXX-XX та додаткова частина)

Модуль 1. Сучасні проблеми архітектури (1,5 / 54)

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Проблеми систематизації сучасних напрямів і течій
в архітектурі.

(0,5/18)

(назва змістового модулю)

(кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Генезис проблем сучасної архітектури;
2. Парадигми XX ст., які визначають головні напрями вирішення сучасних проблем;
3. Періодизація і класифікація сучасних течій і напрямів архітектури;

ЗМ 1.2. Актуальні проблеми сучасної архітектури, містобудування і ландшафтно-архітектури. Сучасні проблеми реконструкції і модернізації будівель

(1/36)

(назва змістового модулю)

(кількість кредитів/годин)

Навчальні елементи

1. Проблеми створення і розвитку нових типів будівель;
2. Сучасні проблеми реконструкції і модернізації житлових і громадських будівель;
3. Проблеми створення цілісності міського середовища та проблеми архітектурного благоустрою міського середовища;
4. Сучасні проблеми реконструкції і модернізації історично складеного архітектурного середовища.
5. Системно-ландшафтний комплексний підхід до проектування і формування архітектурного середовища.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	1,5/54	16	-	-	38
ЗМ 1.1	0,5/18	6	-	-	12
ЗМ 1.2	1/36	10			26

2.4 Лекційний курс (денне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
ЗМ1.1. Проблеми систематизації сучасних напрямів і течій в архітектурі	6
1. Генезис проблем сучасної архітектури	2
2. Парадигми ХХ ст., які визначають головні напрями вирішення сучасних проблем	2
3. Періодизація і класифікація сучасних течій і напрямів архітектури	2
ЗМ 1.2. Актуальні проблеми сучасної архітектури, містобудування і ландшафтної архітектури. Сучасні проблеми реконструкції і модернізації будівель	10
1. Проблеми створення і розвитку нових типів будівель	2
2. Сучасні проблеми реконструкції і модернізації житлових і громадських будівель	2
3. Проблеми створення цілісності міського середовища та проблеми архітектурного благоустрою міського середовища	2
4. Сучасні проблеми реконструкції і модернізації історично складеного архітектурного середовища	2
5. Системно-ландшафтний комплексний підхід до проектування і формування архітектурного середовища	2

2.5. Самостійна навчальна робота студента

Графічні та письмові завдання, реферат, підготовка до усних відповідей -18 год.
(форми самостійної роботи, обсяг у годинах)

ЗМ	Зміст	Кількість годин
1	2	3
1.1.	Проблеми систематизації сучасних напрямів і течій в архітектурі.	12
	1. Скласти таблицю: Генезис проблем сучасної архітектури;	2
	2. Скласти таблицю: Парадигми ХХ ст., які визначають головні напрями вирішення сучасних проблем;	2
	3. Скласти таблицю: Періодизація і класифікація сучасних течій і напрямів архітектури;	2
	4. Написати реферат за обраною темою (бажано пов'язану з темою НДРс	6

Продовження табл.

1	2	3
1.2.	Актуальні проблеми сучасної архітектури, містобудування і ландшафтної архітектури. Сучасні проблеми реконструкції і модернізації будівель	26
	1. Розкрити проблеми створення і розвитку нових типів будівель і, на прикладі власного проектування архітектурного об'єкту, надати варіанти нових форм фасадів чи видових кадрів на об'єкт (формат ватману А3);	12
	2. Скласти в табличній формі послідовність спостереження, оцінки, прогнозу й вирішення проблем реконструкції і модернізації житлових і громадських будівель;	4
	3. Розкрити проблеми створення цілісності міського середовища та проблеми архітектурного благоустрою міського середовища на прикладі власного проектування архітектурного об'єкту: накреслити схему просторової структури існуючого середовища і об'єкту, що проектується, виявити проблемні зони червоним кружлом, показати варіанти вирішення і дати анотацію (формат ватману А3);	4
	4. Виявити сучасні проблеми реконструкції і модернізації історично складеного архітектурного середовища на прикладі власного проектування архітектурного об'єкту у двох варіантах (формат ватману А3);	4
	5. У табличній формі створити послідовність етапів проектування і формування архітектурного середовища згідно системно-ландшафтного комплексного підходу.	2

2.6. Засоби контролю та структура залікового кредиту

	Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
	МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
ЗМ 1.1	Проблеми систематизації сучасних напрямів і течій в архітектурі.	40%
ЗМ 1.2	Актуальні проблеми сучасної архітектури, містобудування і ландшафтної архітектури. Сучасні проблеми реконструкції і модернізації будівель	40%
	Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1	
	Тестування	20%
	Всього за модулем 1	100%

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси		ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)		
1	Стародубцева Л.В. Архітектура постмодернізму: Історія. Теорія. Практика. Посібник для студентів архітектурних спеціальностей вищих учбових закладів. – К.: «Спалах», 1998. – 208 іл.	ЗМ 1.1.
2	Косицкий Я.В. и др.: Учебник для ВУЗов. Основы теории градостроительства. – М.: Стройиздат, 1986.	ЗМ 1.1. ЗМ 1.2.
3	Гуманитарный комплекс архитектуры. К вопросу о гуманитарных исследованиях в архитектуре. Шубович С.А., ...Панова Л.П. и др. Коллективная монография /Под общ. ред. д-ра архит. С.А. Шубович. – Харьков: ХНАГХ, 2005. – 311 с.	ЗМ 1.2.
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)		
1	Сучасні проблеми архітектури та містобудування. Науково-технічний збірник. Випуски 1 – 12, щомісячні та щорічні. – КНУБА, 1999 – 2006 рр.	ЗМ 1.1. ЗМ 1.2.
2	Рекомендации по составлению проектов планировки городов УССР с историко-архитектурными заповедниками и комплексами памятников архитектуры. – Киев, НИИП градостроительства «Госгражданстрой», 1971.	ЗМ 1.2.
3	ДБН – усі.	ЗМ 1.1. ЗМ 1.2.
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)		
1	Лекції з курсу Сучасні проблеми архітектури	ЗМ 1.1. ЗМ 1.2.
2	Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з курсу Сучасні проблеми архітектури	ЗМ 1.1. ЗМ 1.2.
3	Комп'ютерні варіанти лекцій і вказівок до виконання самостійної роботи студентів з курсу Сучасні проблеми архітектури.	ЗМ 1.1. ЗМ 1.2.
4	Плакати	ЗМ 1.1. ЗМ 1.2.
5	Відео-матеріали	ЗМ 1.1. ЗМ 1.2.

Навчальне видання

Програма навчальної дисципліни та робоча програма дисципліни
«Сучасні проблеми архітектури» (для студентів 5 курсу денної форми навчання
напряму 1201 – «Архітектура» спеціальностей 7.120102, 8.120102 –
«Містобудування»)

Укладач: Лариса Павлівна Панова

План 2009, поз. 987 Р

Підп. до друку 17.12.2009	Формат 60x84 1/16	Папір офісний
Друк на ризографі	Умовн.- друк. арк. 0,7	Обл. - вид. арк. 1,0
Замовл. № 5724	Тираж 10 прим.	
61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12		
Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ		
61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12		